

**Національний університет «Одеська юридична академія»
Факультет прокуратури та слідства (кримінальної юстиції)
Кафедра криміналістики, судових експертиз та поліграфології**

**Національний центр судових експертиз при
Міністерстві юстиції Республіки Молдова
Одеський науково-дослідний інститут судових
експертиз Міністерства юстиції України**

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«ЕКСПЕРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА НАЦІОНАЛЬНА ПРАКТИКА»

27 листопада 2025 року, місто Одеса

**EXPERT SUPPORT IN THE INVESTIGATION OF
ORGANIZED CRIME:
INTERNATIONAL EXPERIENCE AND NATIONAL
PRACTICE**

**Proceedings of the International Scientific and Practical
Conference**

27 November 2025

*Odesa
2025*

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології НУ«ОЮА» (протокол № 9 від 24 листопада 2025 року)
Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ОНДІСЕ (протокол №9 від 1 грудня 2025 року)*

Експертне забезпечення розслідування організованої злочинності: міжнародний досвід та національна практика: збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. м. Одеса, 27 листоп. 2025 р. / [орг. комітет: С. Ківалов, М. Аракелян, О. Катаррага, Д. Кішко, Д. Колодін, А. Колодіна, Л. Аркуша та ін.]; Нац. ун-т Одеськ. юрид. акад. кафедра криміналістики, суд. експертиз та поліграф.; Нац. центр суд. експерт. при Міністер. юстиц. Респуб. Молдова; Одеськ. Наук.-дослідн. ін-т суд. експер. Міністер. юстиції України. Одеса: НУ «ОЮА», 2025. 450 с.

У збірнику викладено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Експертне забезпечення розслідування організованої злочинності: міжнародний досвід та національна практика», в якій взяло участь понад 100 науковців і практиків з України та інших держав Європи. Представлено актуальні дослідження обговорень таких наукових і практичних проблем, як: експертне забезпечення протидії окремим видам організованої злочинності; використання спеціальних знань та експертне забезпечення розслідування організованої злочинності в умовах збройного конфлікту; міжнародна співпраця у сфері експертного забезпечення протидії організований злочинності: досвід та практика; інформаційне забезпечення правоохоронних органів у боротьбі з організованою злочинною діяльністю; інноваційні технології та сучасні методи розслідування у протидії організованій злочинності; кримінально-правові, кримінально-процесуальні та кримінологічні проблеми забезпечення протидії організованій злочинності.

Висловлюємо вдячність усім авторам за активну участь, якісний науковий матеріал та високий рівень академічної доброчесності.

Матеріали викладені в авторській редакції.

Відповідальність за зміст, наукову новизну, коректність цитування та достовірність фактичного матеріалу несуть автори.

© НУ «Одеська юридична академія», 2025
© Автори статей, 2025

*Recommended for publication by the decision of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology NU «OLA» (Pr. 9, November 24, 2025)
Recommended for publication by the decision of the Academic Council of ONDISE (Pr. 9, December 1, 2025)*

Expert Support in the Investigation of Organized Crime: International Experience and National Practice: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Odesa, 27 November 2025) / [Organizing Committee: S. Kivalov, M. Arakelyan, O. Cataraga, D. Kishko, D. Kolodin, A. Kolodina, L. Arkusha et al.]; National University «Odesa Law Academy», Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology; National Centre of Judicial Expertise of the Ministry of Justice of the Republic of Moldova; Odesa Scientific Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine. Odesa:NU«OLA», 2025. 450 p.

The Proceedings contain papers presented at the International Scientific and Practical Conference «Expert Support in the Investigation of Organized Crime: International Experience and National Practice», which brought together over 100 scholars and practitioners from Ukraine and other European countries. The materials address urgent scientific and practical issues, such as expert support for combating specific types of organized crime; the use of specialized knowledge and expert support for investigating organized crime during armed conflict; international cooperation in forensic support for combating organized crime; information support for law enforcement in countering organized criminal activity; innovative technologies and modern investigative methods; and criminal law, criminal procedure, and criminological issues in ensuring effective counteraction to organized crime.

We express our sincere gratitude to all authors for their active participation, high-quality academic contributions, and strong adherence to academic integrity.

The materials are published in the authors' original versions.

Authors bear responsibility for the content, scientific novelty, accuracy of citations, and reliability of factual information.

© National University «Odesa Law Academy», 2025
© Authors of articles, 2025

Андрій ЗАГОРОДНІЙ ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ СЛІДЧОГО Й ЕКСПЕРТА ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО ПРИЗНАЧЕННЯ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ.....	77
Iordan KIURKCIU, Svetlana COTOROBAL, Ana-Maria CÎȘLEANU ROLUL EXPERTULUI JUDICIAR ÎN COMBATETEREA CRIMINALITĂȚII ORGANIZATE.....	80
Юлія КОМАР ЗНАЧЕННЯ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ У ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ.....	85
Остап КУДЛАТИЙ ЕКСПЕРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ЗЛОЧИНІВ ОРГАНІЗОВАНОГО ХАРАКТЕРУ.....	89
Назар ЛИСЯК ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ КОМП'ЮТЕРНО-ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ОНЛАЙН-ШАХРАЙСТВА.....	93
Mădălina Elena MASCARELL DIMENSIUNEA EPISTEMOLOGICĂ A EXPERTIZEI ÎN INVESTIGAREA CRIMINALITĂȚII ORGANIZATE.....	96
Анастасія МУРАШКО МЕРЕЖЕВИЙ ПРОФАЙЛІНГ ЯК ЗАСІБ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ОСОБИ.....	101
Олена САВИЦЬКА, Наталія ХОМИЧ ЕКОЛОГІЧНІ ЗЛОЧИНИ ТА СУДОВО-ЕКСПЕРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ.....	104
Яна ПЕТРЕНКО ЕКСПЕРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЗАКОННИХ ПОРУБОК ЛІСУ ЯК ПРОЯВУ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ.....	108
Катерина РУБЕЦЬ МОЖЛИВОСТІ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ПОЧЕРКОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ У РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ, ВЧИНЕНИХ ОРГАНІЗОВАНИМИ ГРУПАМИ ТА ЗЛОЧИННИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ.....	111
Олена САВЧУК МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ ПІДПИСІВ ТА ПОЧЕРКУ ПРИ ДОКУМЕНТУВАННІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗОВАНИХ ЗЛОЧИННИХ СТРУКТУР.....	115
Людмила СОН ВИДИ ІДЕНТИФІКАЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ВИКРАДЕННЯМ ДІТЕЙ.....	119
Ксенія ТОДОРОВА ЗАСТОСУВАННЯ ПОРТРЕТНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПРИ РОЗКРИТТІ ЗЛОЧИНІ.....	122

Загородній Андрій

*аспірант кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології
Національного університету «Одеська юридична академія»,*

м. Одеса, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-3989-7203>

електронна адреса: zahorodnii.ai@ukr.net

**ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ СЛІДЧОГО Й ЕКСПЕРТА
ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО ПРИЗНАЧЕННЯ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ**

У тезах доповіді розкрито зміст і значення взаємодії слідчого з експертом на етапі підготовки до призначення судової експертизи. Проаналізовано принципи такої взаємодії, її етапи, організаційні аспекти та вплив на своєчасність, повноту й достовірність експертного дослідження.

Ключові слова: досудове розслідування, взаємодія, слідчий, спеціаліст, експерт.

Zahorodnii Andrii

*postgraduate student of the Department of Criminalistics, Forensic
Examinations and Polygraphology*

National University «Odesa Law Academy», Odesa, Ukraine

**FEATURES OF THE INTERACTION BETWEEN THE INVESTIGATOR
AND THE EXPERT DURING PREPARATION FOR THE APPOINTMENT OF
A FORENSIC EXPERTISE**

The report's theses reveal the content and significance of the interaction between the investigator and the expert at the stage of preparation for the appointment of a forensic examination. The principles of such interaction, its stages, organizational aspects and impact on the timeliness, completeness and reliability of the expert study are analyzed.

Keywords: pre-trial investigation, interaction, investigator, specialist, expert.

Своєчасність, якість та результативність проведення судових експертиз багато у чому залежить від налагодженості взаємодії слідчого з експертною установою та експертом (експертами). Взаємодія між слідчим і судовим експертом на етапі підготовки до призначення експертизи є однією з ключових криміналістичних передумов отримання достовірних і достатніх доказів у кримінальному провадженні. Ефективність майбутньої експертизи часто залежить не лише від професійності експерта, а й від того, наскільки правильно слідчий обрав вид судової експертизи, сформулював питання, забезпечив якість об'єктів та повноту вихідних матеріалів.

У контексті судово-експертної діяльності М.Г. Щербаковський пропонує визначати взаємодію як «спільну погоджену діяльність суб'єктів проведення судової експертизи». До основних принципів взаємодії суб'єктів судово-експертної діяльності вчений відносить:

«1) дотримання законності суб'єктами взаємодії при виконанні покладених на них функцій;

2) організуюча роль слідчого в разі призначення експертизи та отримання об'єктів дослідження;

3) розмежування компетенції суб'єктів взаємодії. Кожен з цих суб'єктів діє тільки в межах наданих йому прав та повноважень. Це передбачає самостійність експерта (експертів) у виборі методів, методик експертного дослідження;

4) погодженість дій слідчого та експерта, членів експертної комісії;

5) максимально повне ознайомлення експерта з обставинами злочину та конкретною слідчою ситуацією. Це необхідно для орієнтування експерта при визначенні завдань дослідження, виборі об'єктів, виділенні їх інформаційних полів, визначенні технологічних схем дослідження;

6) максимальне ознайомлення слідчого з можливостями науково-технічних досліджень конкретних речових джерел, ефективністю альтернативних експертних методик при обов'язковому врахуванні перспективи розвитку слідчої ситуації» [1, с.30-31].

Разом із тим, у структурі діяльності із взаємодії між слідчим та експертом при підготовці до призначення судової експертизи можна умовно визначити декілька етапів:

1. Етап оцінки матеріалів провадження та визначення потреби експертного дослідження певних об'єктів чи слідів. Тобто слідчий повинен визначити наявні у матеріалах провадження фактичні обставини, що потребують застосування спеціальних знань та визначитися із формою їх застосування, зокрема переконатися у неможливості вирішення даного завдання без залучення експерта. За умови недостатності отримання консультації або довідки від спеціаліста, слідчий повинен обрати вид експертизи, експертну установу або експерта. Важливим є звернення за консультацією до експерта з метою уточнення можливостей експертного дослідження, переліку необхідних об'єктів, що мають бути направлені на експертизу, а також правильності їх збирання, пакування та зберігання.

2. Етап консультативної взаємодія слідчого зі спеціалістом та експертом. Спільно зі спеціалістом та/або експертом слідчий повинен попередньо оцінити придатність об'єктів (слідів, речовин, документів) для направлення їх на проведення експертного дослідження. Необхідно визначити оптимальний вид експертизи та перелік і формулювання питань, щоб уникнути постановки таких, які виходить за межі компетенції експерта при проведенні конкретного виду експертизи. Важливим є отримання слідчим рекомендацій щодо необхідності

Section 1. Expert provision of counteraction against certain types of organized crime

вилучення додаткових матеріалів – порівняльних зразків, характеристик, документів.

3. Етап підготовки матеріалів та об'єктів, що будуть направлені на експертизу. Важливим є правильне вилучення слідів, документів, біологічних зразків, їх належне пакування (тобто кожен об'єкт пакується окремо з належним маркуванням, перевірка недопущення пошкоджень чи змішування об'єктів) та зберігання (дотримання температурного режиму, недоторканності об'єктів, фіксація ланцюга зберігання).

4. Етап формулювання запитань експертизи. Питання мають бути чіткими та конкретними, такими, що можуть бути вирішені за допомогою спеціальних знань конкретної експертизи, не виходити за межі компетенції експерта та не містити правової оцінки (винуватість, мотив, форма вини). Важливою на даному етапі є можливість та необхідність погодження питань, які будуть визначені слідчим у постанові про призначення експертизи. Окрім того, слідчий повинен попередити експерта про кримінальну відповідальність, а також надати експертові інформацію про подію злочину, що може вплинути на дослідження (наприклад, умови події).

5. Етап визначення місця проведення експертного дослідження. На даному етапі узгоджується вибір конкретної експертної установи та де саме буде проводитися експертиза: у приміщенні експертної установи, за місцем роботи експерта, або – за необхідності – за місцезнаходженням об'єктів (наприклад, великогабаритних чи таких, що не підлягають транспортуванню). Таке узгодження дозволяє слідчому завчасно забезпечити логістичні умови та доступ до об'єктів.

6. Етап погодження строків проведення експертизи. Слідчий, з урахуванням процесуальних вимог і строків розслідування, узгоджує з керівником експертної установи орієнтовний час, необхідний для виконання дослідження.

Таким чином, взаємодія на етапі підготовки до призначення судової експертизи охоплює узгодження мети, об'єктів, предмета, місця та строків проведення експертного дослідження, а також низки організаційних питань, які забезпечують належну якість, повноту й достовірність майбутнього висновку експерта.

Перелік використаних джерел:

1. Щербаковський М.Г. Призначення та провадження судових експертиз. Харків: Фактор, 2011. 400 с.